

**Opinia do ustawy o wyrobie napojów spirytusowych
oraz o rejestracji i ochronie oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych**

I. Uwagi ogólne.

Opiniowana ustawa została uchwalona, z przedłożenia rządowego, 8 września 2006 roku na 24 posiedzeniu Sejmu.

Podstawowe cele opiniowanej ustawy to regulacja działalności gospodarczej w zakresie wyrobu lub rozlewu napojów spirytusowych oraz ustanowienie krajowej listy chronionych oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych. Ustawa stanowi uzupełnienie rozwiązań prawnych zawartych w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 1576/89 z dnia 29 maja 1989 roku ustanawiającym ogólne zasady definicji, opisu i prezentacji napojów spirytusowych oraz w rozporządzeniu Komisji (EWG) nr 1014/90 z dnia 24 kwietnia 1990 roku ustanawiającym szczegółowe przepisy wykonawcze dla definicji, opisu i prezentacji napojów spirytusowych.

Działalność gospodarcza w zakresie wyrobu lub rozlewu napojów spirytusowych jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej czyli działalnością gospodarczą, której wykonywanie wymaga spełnienia szczególnych warunków określonych przepisami prawa. Opiniowana ustawa wprowadza obowiązek uzyskania wpisu do rejestru działalności gospodarczej w zakresie wyrobu lub rozlewu napojów spirytusowych oraz szczegółowo określa wymogi, jakie powinni spełniać przedsiębiorcy ubiegający się o taki wpis. Podobnie jak w obowiązującym stanie prawnym (ustawa z dnia 13 września 2002 roku o napojach spirytusowych) organem prowadzącym rejestr będzie minister właściwy do spraw rynków rolnych.

Z zakresu obowiązywania ustawy wyłączono napoje spirytusowe wytworzone domowym sposobem, na własny użytek i nieprzeznaczone do obrotu, które nie mogą być wyrabiane bezpośrednio w wyniku destylacji po fermentacji alkoholowej.

Napoje spirytusowe w zakresie spełniania wymagań określonych w obowiązujących przepisach będą podlegały urzędowej kontroli przeprowadzanej przez organy Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

Nowym rozwiązaniem prawnym jest stworzenie krajowej listy chronionych oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych. Na listę będą wpisywane oznaczenia geograficzne tylko tych napojów spirytusowych, które swoje właściwości i cechy charakterystyczne, związane z oddziaływaniem czynników naturalnych lub ludzkich, zawdzięczają pochodzeniu z miejsca, miejscowości, regionu lub terytorium, do którego nawiązują ich nazwy. Dodatkowo wszystkie etapy produkcji, w trakcie których napój spirytusowy uzyskuje swoje cechy charakterystyczne i ostateczne właściwości, powinny odbywać się w miejscu, miejscowości, regionie lub na terytorium, do którego nawiązuje jego nazwa.

Opiniowana ustawa określa szczegółowo zasady postępowania w sprawie wpisu na krajową listę oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych. Po zakończeniu tego postępowania daje ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych możliwość zgłoszenia Komisji Europejskiej tego oznaczenia, w celu objęcia go ochroną na szczeblu unijnym.

Opiniowany akt prawny zawiera również przepisy karne, które określają rodzaje przestępstw oraz sankcje za ich popełnienie.

II. Uwagi szczegółowe.

1. Art. 4 nakłada na przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wyrobu lub rozlewu napojów spirytusowych obowiązek wdrożenia systemu wewnętrznej kontroli. W świetle tego obowiązku należy rozważyć konieczność doprecyzowania art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. b, poprzez wyraźne wskazanie jakiego rodzaju badań przepis ten dotyczy.

Propozycja poprawki:

- w art. 4 w ust. 1 w pkt 1 w lit. b po wyrazie "badań" dodaje się wyraz "jakościowych".

2. Należy rozważyć konieczność doprecyzowania art. 8 ust. 1.

Propozycja poprawki:

- w art. 8 w ust. 1 po wyrazach "naczelnika urzędu celnego" dodaje się wyrazy ", w trybie i na zasadach określonych w przepisach odrębnych,".

3. Opiniowana ustawa określa w art. 13 zasady uznawania za oznaczenie geograficzne napoju spirytusowego nazwy o charakterze geograficznym nieodpowiadającej dosłownie miejscu, miejscowości, regionowi lub terytorium, z którego pochodzi napój spirytusowy. Wydaje się, że takie uznanie powinno być możliwe wyłącznie po spełnieniu wymagań określonych w art. 13 ust. 2.

Propozycja poprawki:

- w art. 13 w ust. 3 po wyrazie "również" dodaje się wyrazy ", z zachowaniem warunków określonych w ust. 2, ",

4. Przepis art. 22 daje ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych możliwość wezwania wnioskodawcy do wprowadzenia poprawek do wniosku, celem usunięcia oczywistych omyłek i błędów językowych. Wydaje się, że należy dookreślić dzień, od którego będzie liczony 7-dniowy termin na wprowadzenie poprawek.

Propozycja poprawki:

- w art. 22 po wyrazach "od dnia" dodaje się wyraz "otrzymania".

5. Art. 26 ust. 1 określa krąg podmiotów uprawnionych do złożenia zastrzeżeń do wniosku o wpis oznaczenia geograficznego napoju spirytusowego. Należy podnieść, że nieprecyzyjnie określono organizację reprezentującą przedsiębiorców branży spirytusowej, ponieważ nie wskazano rodzaju prowadzonej przez nich działalności. Ponadto posłużenie się spójnikiem "oraz" skutkuje tym, że zastrzeżenie będzie mogła złożyć tylko taka organizacja, która reprezentuje zarówno podmioty prowadzące działalność w zakresie wyrobu napojów spirytusowych jak i podmioty prowadzące działalność w zakresie wyrobu alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego.

6. Norma prawna zawarta w art. 37 ust. 2 wymaga dookreślenia i wskazania, jakiego rodzaju wymagań dotyczy ten przepis.

Propozycja poprawki:

- w art. 37 w ust. 2 po wyrazie "Wymagania" dodaje się wyrazy ", o których mowa w ust. 1,".

7. Należy zwrócić uwagę, że przepisy karne zawarte w rozdziale 4 opiniowanej ustawy zawierają rozwiązania odmienne od ogólnych zasad dotyczących wymiaru kary, jakie wynikają z Kodeksu karnego. Uwaga ta dotyczy sankcji karnej za popełnienie przestępstw

kwalifikowanych określonych w art. 41 ust. 4, art. 42 ust. 3 i art. 43 ust. 3. Przytoczone przepisy wprowadzają zaostrenie odpowiedzialności, poprzez określenie dolnej granicy kary na poziomie wyższym, niż przewiduje to Kodeks karny.

Ponadto część przepisów karnych wymaga zmian redakcyjnych.

Propozycja poprawki:

- w art. 41 w ust. 1, w art. 42 w ust. 1, w art. 43 w ust. 1 oraz w art. 44 ust. 1 i 2 wyrazy *"karze pozbawienia"* zastępuje się wyrazem *"pozbawienia"*.

8. Zgodnie z przepisem przejściowym zawartym w art. 47 rejestr działalności w zakresie wyrobu lub rozlewu napojów spirytusowych prowadzony na podstawie "starej" ustawy o napojach spirytusowych stanie się rejestrem w rozumieniu "nowej", opiniowanej ustawy. Ze względu na wynikające z tych ustaw odmienne zakresy informacji, jakie obowiązany jest przedłożyć przedsiębiorca występujący z wnioskiem o wpis do rejestru, zamieszczono w opiniowanej ustawie art. 48. Przewiduje on uzupełnienie danych przedsiębiorcy o te informacje, które wynikają z "nowej" ustawy, podczas gdy nie były wymagane na podstawie "starej" ustawy. Należy rozważyć zasadność dodania do tej listy oświadczenia, że wobec przedsiębiorcy nie jest prowadzone postępowanie egzekucyjne, likwidacyjne lub upadłościowe, z wyjątkiem postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu.

Propozycja poprawki:

- w art. 48 w ust. 1 w pkt 1 po wyrazach *"tjret drugie"* dodaje się wyrazy *"oraz lit. c"*.